

ТЕЗИ ТВОРЧОЇ РОБОТИ

Німецький слід в українському патріотизмі: життєвий шлях

Дарії Скочдополь у мультикультурному просторі Станиславова

Виконавиця проєкту: Максимець Маріанна Богданівна – Мала академія наук учнівської молоді Івано-Франківської міської ради, Ліцей № 1 Івано-Франківської міської ради Івано-Франківської області; 10 клас; м. Івано-Франківськ

Керівник проєкту: Максимець Богдан Володимирович – керівник секції Малої академії наук учнівської молоді Івано-Франківської міської ради, кандидат політичних наук, викладач-методист

Актуальність теми. Сучасний Івано-Франківськ є спадкоємцем унікального мультикультурного простору міжвоєнного Станиславова, де століттями взаємодіяли українська, польська, єврейська та німецька громади. Нині важливо переосмислити історію міста не через конфлікти, а через постаті, які поєднували різні культури заради спільного блага. Дарія Скочдополь – донька судетського німця та місцевої українки, яка стала лідеркою українського жіночого та пластового руху, – є унікальним прикладом такої інтеграції. Дослідження її постаті дозволяє зрозуміти, як європейське коріння та виховання ставали фундаментом для розбудови українського громадянського суспільства.

Мета дослідження – вивчити роль Дарії Скочдополь у громадському житті Станиславова та з'ясувати, як її німецькі корені вплинули на формування активної української ідентичності та європейського стилю жіночого руху.

Завдання роботи: проаналізувати процес навчання Д. Скочдополь у закладах освіти сестер василіянок Станиславова; з'ясувати особливості громадської активності діячки в 1920–1930-х рр.; розкрити роль Скочдополь у різних організаціях під час Другої світової війни; висвітлити її громадську діяльність на еміграції.

Об'єкт дослідження – життєвий шлях, громадська та культурно-просвітницька діяльність Дарії Скочдополь у контексті розвитку українського руху в міжвоєнному Станиславові., а його **предмет** – процес формування української національної ідентичності особистості з німецько-українським корінням та її внесок у розбудову мультикультурного середовища Станиславова.

Теоретична частина. Основою дослідження стали матеріали Державного архіву Івано-Франківської області (ДАІФО, м. Івано-Франківськ), зокрема електронна копія справи Д. Скочдополь та інших по звинуваченню за приналежність до ОУН. Вагому роль відігравали збірники матеріалів до історії Станиславова і Станиславівщини «Альманах Станиславівської землі», в яких містяться змістовні спогади Д. Скочдополь про монастир і школи сестер василіянок у Станиславові, жіночий рух у Станиславові. Багато цінних відомостей було взято із хроніки Союзу українок у Станиславові Амалії Рубель, багаторічної очільниці цієї організації в місті.

Експериментальна частина. Завдяки навчанню в закладах освіти сестер василіянок Д. Скочдополь, яка мала німецько-українське походження, була вихована в українському патріотичному дусі й поповнила покоління національно свідомих дівчат. Її енергійна громадська діяльність розгорнулася з 1921 р., коли вона вступила до скаутської організації «Пласт», а згодом залучилася до роботи в Союзі українок. Стала співорганізаторкою Першого світового конгресу українського жіноцтва, який відбувся у Станиславові 23–27 червня 1934 р. Під час Другої світової війни Скочдополь приєдналася до організацій, які займалися харитативною (благодійною) та виховною працею. У повоєнний час вона провадила активну громадську, культурну, журналістську діяльність на еміграції – в Німеччині та США.

Висновки. Доведено, що взаємний вплив культур у Станиславові створював умови, за яких люди змішаного етнічного походження ставали відданими діячами українського відродження. Дарія Скочдополь – це міст між німецькою системністю та українською душею Івано-Франківська. З'ясовано, що громадська діяльність Одарки Скочдополь (Бойчук) найуспішнішою була у трьох відтинках: виховання молоді (Пласт), жіночий рух (Союз українок), культура (вишивка, народна ноша, кераміка, «Альманах Станиславівської землі»).

Особистий внесок. На основі аналізу спогадів запропоновано новий погляд на постать Д. Скочдополь не лише як на пластунку, союзянку, а й як на «модераторку культур», що гармонійно поєднувала подвійне етнічне коріння з українським національним вибором.